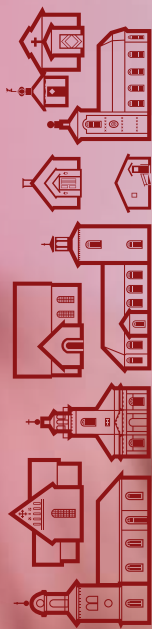

ROSLAGENS MORRA

En tidning från
Svenska kyrkan

NR 3 2022

Cissi, funkisförälder: Man
måste vara en kämpe!

Sven-Eric: Det räcker inte att alla
i princip är lika mycket värda

Carin: Att vara homo på en liten ort

Var den du är!

SARA J. GRIP, KYRKOHERDE

IBLAND SÄTTER jag på Gloria Gaynors låt *I am what I am*. Hon sjunger vidare att det tar en livstid att bli vårt "bästa jag". Livet är växt och mognad. Låten gör mig påmind om hur viktigt det är att våga vara den man är och om kraften i att stå upp för sig själv.

Den kraften förmedlar Carin i det här numret. Hon vågade ta steget att komma ut som homosexuell, stå upp för sig själv och på så sätt stå upp för andra.

Vad hindrar oss att vara oss själva? Ett svar är nog omgivningens fördomar och därför behöver vi alltid skärskåda våra egna fördomar. När vi pekar ett finger mot någon annan, pekar minst två fingrar tillbaka på oss själva, har en klok person sagt. Det påminner om vad Jesus lär oss i den gyllene regeln, att behandla andra som du själv vill bli behandlad.

När jag läser artikeln om Cissi, mamma till Linnea som har en funktionsnedsättning, blir jag full av beundran över hur familjen orkar och trots alla svårigheter kämpar vidare.

Hur kan omgivningen underlätta och stödja föräldrar och barn med funktionsnedsättning? Eva, som jobbar i kyrkan, säger att det är läkande att träffa andra i en liknande situation. Jag tror också att vi medmänniskor som saknar den erfarenheten kan göra något. Vi kan till exempel lyssna en stund på den som behöver berätta om hur man som trött förälder mår. Att lyssna en stund betyder långt mer än vi tror. Vi kan

skapa utrymme i samhället där människor tillåts vara olika, där både du och jag kan uppleva att vi kan vara oss själva.

Du är alltid välkommen till kyrkan, oavsett om du tror på Gud eller inte. Oavsett om känner dig annorlunda eller tror att du inte passar in. Välkommen! Gud välsigne dig!

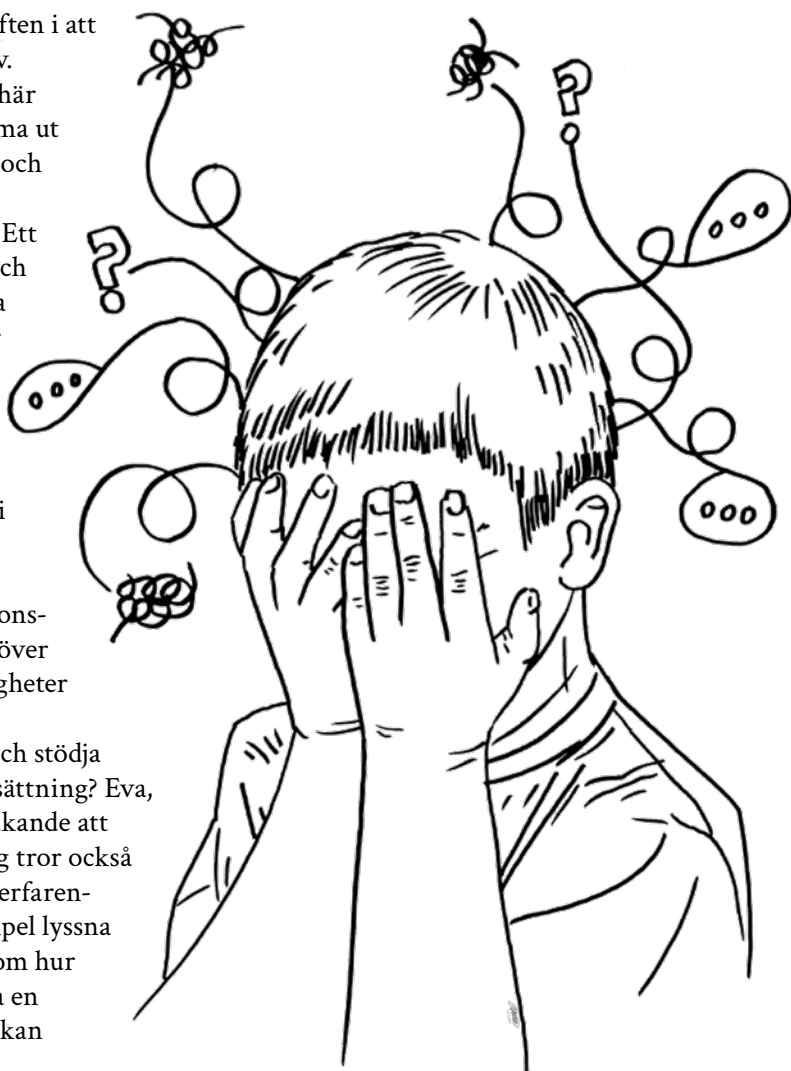

ILLUSTRATION: THEA ANDERSSON

Tidningen ges ut av **Svenska kyrkan, Roslagens norra pastorat**

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/roslagensnorrastorat.se

Växel: 0173-428 00, 070-280 33 41 (jour), roslagens.norra.pastorat@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde: Sara J Grip: 070-280 33 41, sara.jacobssongrip@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: Sara J Grip. **Redaktion:** Sara J Grip, Sven-Eric Morhed, Maud N Persson, Ulrika Ahlinder och Ingrid Eliasson. **Omslagsfoto:** Bildbyrå.

Produktion: Kyrkbyrån. **Tryck:** Norrmalmstryckeriet, 2022

Svenska kyrkan
ROSLAGENS NORRA PASTORAT

I HAVE A DREAM ... that my four little children will one day live in a nation where they will not be judged by the color of their skin but by the content of their character. I have a dream today.

Ur Martin Luther King Jr:s tal från 1963

#BLACKLIVESMATTER.

Den globala opinionsrörelsen med ursprung i USA startade för att synliggöra polisvåld och rasism fortsätter även i Sverige.

EKHO

är en ekumenisk förening för kristna hbtq-personer, läs mer här:

ÅLDERISM. Kan samhällets syn på människors ålder ha hindrat bekämpningen av pandemin? Hör Ingmar Skoogs Sommar i P1 från 2021.

#METOO. Det globala uppropet mot sexuella trakasserier och övergrepp spreds i hela samhället, i Svenska kyrkan under hashtaggen #vardeljus

ÄLSKAD!

Du såg mig innan jag föddes, i din bok var de redan skrivna, de dagar som hade formats innan någon av dem hade grytt.

Ur Bibeln, Psaltaren 139

GUDS AVBILD.

Enligt kristen människosyn är människan skapad till Guds avbild, helig och oändligt älskad av Gud. Varje människa har ett värde som inte kan vägas eller mätas i pengar och när en människa kränks eller förminsas, då kränks också Gud.

7 DISKRIMINERINGSGRUNDER. I Sverige är det förbjudet att diskriminera någon på grund av kön, könsöverskridande identitet, etnicitet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

– Linnea är världens goaste när hon sätter den sidan till, säger Cissi Andersson i Gimo om dottern, som fick en hjärnskada i samband med födseln.

Man måste vara en kämpe

Vänner som slutar höra av sig, oförstående arbetsgivare och en kamp för vissa hjälpmedel. Linneas mamma Cissi Andersson i Gimo väljer trots allt att se livet från den ljusa sidan.

– Att jag deppar ihop och sätter mig i ett hörn hjälper ju ingen. Varken Linnea, mig själv eller någon annan, säger Cissi Andersson.

För åtta år sedan föddes hennes och maken Joakims gemensamma dotter. Förlossningen gick bra, men efter en vecka fick Linnea kramper och efter en ambulansfärd till Akademiska sjukhuset i Uppsala konstaterades att hon fått en herpesinfektion vid födseln, som spridit sig till hjärnhinnan. Den resulterade i en hjärnskada och epilepsi.

– Hon kan både gå och prata, men det visste ingen till en början, berättar Cissi. Däremot kan det kan vara svårt att förstå

vad hon säger. Hon blir väldigt frustrerad när vi inte förstår henne.

Linnea går i särskolan, på Vretaskolan i Gimo.

– Det är riktigt bra, säger Cissi med eftertryck. Hon trivs och vi har jättebra kontakt med personalen.

Cissi och maken Joakim arbetar båda skift som busschaufförer. Han börjar tidigt på mornarna och hon jobbar kväll för att få ihop schemat kring Linnea, skolan och fritids.

– Det har varit, och är, ett pussel med hennes tider, jobbet och alla besök hos vården och habiliteringen.

– Vi har fått igenom det mesta när det gäller hjälpmedel. Till exempel får Linnea låna en fin trehjuling, som kostar över 20 000 kr. Ibland känns det lite orättvist att andra kan köpa en cykel för åttahundra på Biltema.

Linnea får också låna en iPad och hon har färdtjänst, men när det behövdes en rullstol var det stopp.

– Hon blir hjärntrött och orkar inte gå längre sträckor. Det gör det svårt för oss att planera eller ta oss iväg någonstans.

Ändå fick vi först nej. Men jag kan vara en krigare när jag sätter den sidan till, säger Cissi. Det är samma med maken, där är vi väldigt lika.

” Det vore värdefullt att träffa andra föräldrar, att bolla med varandra.

Nu har Linnea fått tillgång till en rullstol, som ska stå hos habiliteringen.

– Vi ska säga till i förväg om vi behöver den och sen hämta den – det är inte läge att vara spontan direkt. Det är ett konsigt system, säger Cissi. Men i övrigt har vi fått bra stöd kring Linnea.

LADDAR BATTERIerna

Några dygn varje vecka är Linnea på korttidsboende.

– Hon stortrivs på Bojen och personalen är helt underbar! Då laddar vi batterierna, får en chans att prata. Joakim kan meka med sina bilar en stund och vi kan åka iväg lite, till-

– Ibland är jag trött, tio liter kaffe räcker inte. Cissi Andersson och maken Joakim jobbar skift för att få ihop pusslet kring Linnea.

sammans eller var för sig. Det betyder jättemycket. När Linnea är hemma behöver hon all uppmärksamhet.

Ingen av dem var beredd på vad som väntade när de skulle få barn.

– Allt såg så bra ut. Jag trodde nog att jag skulle dra runt med barnvagnen och dricka en latte som andra mammor, säger Cissi och skrattar.

I stället blev det åtta veckor på sjukhus, med intravenös medicin och respirator.

– Det var inte vad vi räknat med.

PEPP PÅ FACEBOOK

– Det vore värdefullt att få träffa föräldrar till andra funktions-

nedsatta barn. Man kunde bolla med varandra, och låta barnen träffa kompisar med liknande problem. Det finns något i Uppsala men det blir för långt att åka.

Men så tillägger hon:

– Fast frågan är om det finns tid och ork. Linnea är helt slut redan vid 17-tiden.

Cissi är med i några grupper på Facebook, för föräldrar till barn med olika funktionsvariation.

– Det betyder mycket och är bra att få tips. Många är väldigt insatta och många får bråka mycket ... Det skiljer mellan olika län, vilka ersättningar man kan få och så vidare. Man får väldigt mycket peppning där. Det kan lätt bli ensamt att vara funktionsförälder.

– Vi kunde inte räkna med barnvakt när hon var liten. Sondmatning och mediciner innebar ett stort ansvar, det fick folk att backa ur, säger Cissi. Men det var tufft att många vänner försvann.

– Förr var huset alltid fullt av folk, nu träffar vi typ inga alls. Vi satte ned foten och förklarade

att vi inte längre kunde bjuda och fixa, nu fick de bjuda tillbaks. Då försvann många.

Linneas handikapp bidrog nog också, när hon får utbrott får man ont i öronen ...

” Jag på tjeiparty, det var länge sen sist och väldigt, väldigt roligt!

– Alla klarar inte det, säger Cissi enkelt. Men Linnea är världens goaste när hon sätter den sidan till.

– Grannarna betyder mycket, det blir lite småprat med dem när vi är ute. De vet om Linneas utbrott, att det kan låta som sjutton hemma hos oss. De förstår, och hjälper oss även med katten om vi åker iväg.

Har du någon tid alls för dig själv?

– På jobbet! På rasterna dricker jag kaffe och pratar med kollegor. Det funkar. Och förra helgen var jag på tjeiparty hos syrran. Det var länge sen sist och

CISSI ANDERSSON

Bor: Gimo.

Aktuell: Funkisförälder, mamma till Linnea 8 år, som fick en hjärnskada och epilepsi i samband med födseln.

Gör: Busschaufför

Linnea får låna en fin trehjuling och andra hjälpmedel. Hennes föräldrar är vana att kriga när det behövs.

riktigt, riktigt roligt! Ibland har jag en ledig dag när Linnea är i skolan, då passar jag på att andas. Stickar lite, kollar på tv, spelar ett spel på datorn.

Om du fick önska något, vad skulle det vara?

– Jag är så van att leva i det här, jag tänker inte så, men lite mer förstående arbetsgivare kanske. Som förstår vad det innebär att ha handikappade barn utan immunförsvar. När bussbolaget bytte ägare nyligen fick jag bara en provanställning för att jag vabbat mycket. Det är oftast kvinnor som får ta snytingen. Ibland är jag så trött, tio liter kaffe hjälper inte, men jag är en fighter för hennes skull.

– Sen finns ju lite oro för framtiden, man vet aldrig när man går bort. Vad händer med Linnea när vi försvinner? Men, man får inget gjort om man gräver ned sig. Man måste vara en kämpe, inte alltid men många gånger.

TEXT: CECILIA SUNDSTRÖM
BILD: ULRIKA AHLINDER

Kyrkan och funkisfamiljerna

EVA EKMAN, DIAKONIASSISTENT

– Jag älskar att jobba i kyrkan! Svenska kyrkan är en bra plattform för att få vara den man är, vara sig själv. Men i den här frågan har kyrkan varit ganska tyst. Lokalerna är anpassade för rullstolar och rörelsehinder, vilket är bra, men vad gör vi för dem som inte hörs och syns på samma sätt? Vi har ett uppdrag att sammanföra människor och erbjuda något positivt.

– Vår familj har varit familjehem i många år och jag känner igen mig som förälder till barn med diagnoser. Det behövs en träffpunkt för funkisföräldrar, där man får sätta ord på hur man har det. Vi vet att det är väldigt läkande att träffa människor i liknande situation.

VAD KAN KYRKAN ERBJUDA?

– I höst bjuder vi i kyrkan in till Café Existens på det här temat (se sid 9).

– NPF-diagnoser är mer uppmärksammade idag och även vuxna utreds. Många beskriver det ”som att leva i en torktumlare.” Det finns också barn i gränslandet, som kanske inte fått någon diagnos. ”Vi har det jobbigt, det är kämpigt i skolan.” De föräldrarna kan behöva extra stöd. Det finns ett stort behov av att prata, det påverkar familjen väldigt mycket och många hamnar mellan stolarna.

– De här barnen finns i öppen förskola och konfagrupper, där får man ha fingertoppskänsla. Men vi behöver också fler sätt att mötas – det passar inte alla att sitta stilla i kyrkbänken! I sommar har vi haft drive-in gudstjänst, hundgudstjänst, hässjningsgudstjänst ...

– Vi har olika ingång till det gudomliga, man kan vara nära Gud på många sätt.

NPF – neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. De vanligaste är adhd, autismspektrumtillstånd, Tourettes syndrom och språkstörning.

Alla spelare behövs

NÄR JAG SKRIVER den här artikeln pågår EM-veckan för fullt med mängder av idrotter. Där tog det svenska landslaget i rikhoppning hem guld! I laget ingick tre män och en kvinna, för i ridsport tävlar män och kvinnor i samma tävlingar. Men de flesta idrotter och sporter är indelade i olika klasser till exempel efter kön, ålder, skicklighet (motionär-elit) och i paraidrotten utifrån olika funktionsnedsättningar. Indelningarna gör att var och en får tävla utifrån sina egna förutsättningar. Det känns rättvist. Åtminstone när det handlar om idrott och sport.

Att ta hänsyn till vars och ens förutsättningar och förmågor är viktigt och bra och något som borde gälla livet i stort. Det innebär att man bejaktar mångfald och variation. I idrottens avgränsade värld sker detta genom uppdelning av människor, men i det vanliga livet är det negativt och skadligt både för den enskilde och för samhällsgemenskapen att låta egenskaper och förmågor sortera och diskriminera.

Utän mina glasögon på näsan skulle jag ha svårt att skriva denna text. Därför är jag tacksam

för mina glasögon! Men hade synfelet inte gått att korrigera hade jag inte fått köra bil. Och då hade jag inte kunnat jobba som präst i Roslagens norra pastorat, där villkoret vid anställningen var att jag skulle kunna köra bil. Kanske hade jag kunnat få en tjänstgöring utan bilkörning. Kanske inte. När ens förmågor avviker för mycket från normen begränsas ibland våra livsmöjligheter. Många – men inte alla – begränsningar kan bemästras med fantasi, hjälpmedel och omgivningens och samhällets stöd.

Grunden för den människosyn som kommer till uttryck i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna är att *alla människor är lika mycket värda*. Men för att förverkliga FN:s dröm om en värld av fred och rättvisa för alla, räcker det inte med att konstatera att alla *i princip* är lika mycket värda. Vi måste bemöta varje människa med respekt och bejaktat att vi människor är olika och att detta tillför gemenskapen en oskattbar rikedom. Av idrottens lagidrotter kan vi lära att alla spelare behövs och att det är tillsammans vi blir starka.

SVEN-ERIC MORHED

Att leva med NPF

CAFE EXISTENS. Föredrag med Mrs Hyper, Jessica Stigsdotter Axberg och möjlighet att träffa representanter från Råd och Stöd samt andra föräldrar som har barn med NPF - neuropsykiatriska funktionsvariationer. Fika.

Torsdag 6 oktober kl 18

Östhammars församlingsgård

Kreativt för barn

MESSY CHURCH. Rolig och inspirerande eftermiddag för barn och vuxna med skapande, lek, sång och andakt. Vi avslutar med att äta middag tillsammans.

Torsdag 20 okt, 17 nov och 15 dec kl 15.30-18
Östhammars församlingsgård

Stöd för Ukraina

MÖTESPLATS SVERIGE-UKRAINA. En träffpunkt i vardagen för dig som vill stötta flyktingar från kriget i Ukraina. Frågor: Elin Scott, 0761-67 03 00

Måndagar kl 10-12

Kyrkans hus, Öregrund

Mötesplats utan gränser

SPRÅKCAFÉ. Vill du ge av din tid och hjälpa personer att komma in i samhället via språket? Behöver du träna på att tala svenska? Välkommen!

Onsdagar kl 18-19.30

Eumeniakyrkan, Svarvaregatan 6, Östhammar

FOTO: JOHANNES FRANDSEN/KON

Kyrkan på besök

VI BESÖKER DINA ANHÖRIGA. Varannan onsdag besöker kyrkans medarbetare äldreboendet Tallparksgården i Öregrund. Sång, andakt, fika och samtal tillsammans med de boende.

Någon att tala med

STÖD, TRÖST OCH SAMTAL. Det finns någon som vågar gå bredvid när det är jobbigt i livet. Boka ett kostnadsfritt, enskilt samtal med präst eller diakon via e-post: roslagens.norra.pastorat@svenskakyrkan.se eller vår telefonväxel, 0173-428 00.

FOTO: JOHANNES FRANDSEN/KON

FOTO: MAGNUS ARONSON/KON

Mässa i skapelsens och livets tecken

KONTRAKTSMÄSSA med kyrkorna i norra Uppland. Kontraktsprost Sara J Grip predikar och pastoratets körer sjunger tillsammans med kontraktets körsångare. Från kl 15, kort tipspromenad på miljö- och klimatema vid kyrkan. Mässa kl 16, därefter korvgrillning i höstmörkret.
Söndag 23 oktober kl 16 i Börstils kyrka

Peter Halldorf om klimatet

FÖRELÄSNING. Vad är en rimlig kristen hållning när klimatet skenar och jorden far illa? Peter Halldorf, författare och teolog, talar utifrån sin bok och temat *Därför sörjer jorden: hopp och utmaningar när klimatet skenar*. Arr: Kyrkans vänner och Roslagens norra pastorat.
Tisdag 25 oktober kl 19 i Kyrkans hus, Öregrund

Gudstjänst i allhelgonatid

MINNESGUDSTJÄNSTER. Ljuständning, sång och bön för nära och kära som lämnat oss under året som gått.
Lör 5 nov: Kl 11 i Valö kyrka. Kl 16 i Hargs kyrka och Östhammars kyrka. Kl 18 i Öregrunds kyrka och Börstils kyrka.
Sön 6 nov: Kl 14 i Gräsö kyrka och Forsmarks kyrka

FOTO: MARCUS IBANEZ/IKON

Besök kyrkogården

FACKELTÅG. Besök kyrkogården upplyst av maschaller och gravljus när du vill under allhelgonahelgen.
Fre 4 nov kl 17.30: fackeltåg från Öregrunds kyrka till Griftegården med avslutande andakt vid kapellet kl 18.
Lör 5 nov kl 17: fackeltåget från Östhammars kyrka till Källör.

FOTO: GUSTAF HELLSING/IKON

Vem minns du?

TÄND ETT LJUS. Inför allhelgonahelgen delar kyrkans medarbetare ut ca 1000 stearinljus i Östhammar och Öregrund. Vi hoppas att du vill ta emot ljuset och tända det för någon du minns och saknar.

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Leva vidare

SORGEGRUPP. Samtalsgrupp för dig som mist en nära anhörig. Genom att dela tankar, känslor och erfarenheter med andra kan vi bearbeta sorgen och komma en bit vidare. Gruppens möts fem gånger. Frågor och anmälan: Sven-Eric Morhed, präst, 072-248 44 51

FOTO: ERLAND SÖDERSTRÖM

Allas lika värde – Jesus bryter mot historiska ideal

Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus.

Gal 3:28

UNDER 300-TALET ändrades situationen radikalt för de kristna. Från att ha varit utsatta för förföljelse fick de inte bara rätt att utöva sin religion (år 313), utan blev år 380 den enda tillåtna religionen i det romerska riket. Kristendomen blev statsreligion.

Romarriketets imperium handlade till stor del om dominans. Om mannens självklara dominans över kvinnan. Om den fries självklara dominans över slaven. Om segrarens dominans över den besegrade. Dominans och makt. Det var självklara ideal som alla accepterade i romarriket, även de svaga och marginaliserade i samhället.

Kristendomen bryter med detta. Kristendomen kommer med en helt annan ideologi. Alla är lika mycket värda. Den rike är inte mer värd än den fattige. Mannen är inte mer värd än kvinnan. Alla

TANKE. Bibeln utmanar oss i synen på varandra: "... bemöt alla lika och håll er inte för goda att umgås med dem som är ringa." (Rom 12:16) Tycker du att kyrkan lever upp till den uppmaningen? Lever du själv upp till den?

är lika inför Gud. Så småningom leder detta till att slaveriet avskaffas.

Historien är full av exempel på hur kristna inte lyckats leva upp till dessa ideal. Men idealen finns där och har inneburit en kulturell förvandling.

TEXT: SARA JAKOBSSON GRIP

Att vara homo på en liten ort

– Ju mer naturlig och trygg man är med sin läggning desto enklare blir det. Är man hyschig och hemlighetsfull så blir det spännande för andra att prata om det, säger Carin Blåudd.

– **FRÅGA HELLRE** om du undrar över något. Oavsett om du är hetero eller homo är du som vilken människa som helst. Jag är precis samma person nu som innan jag träffade Jennifer, säger Carin Blåudd.

Hon kom ut sent i livet. I en liten ort som Öregrund hade hon förstås funderingar på hur det skulle bli, speciellt för sonen Wille som är 12 år. Hon funderade också på hur det skulle mottas på jobbet. Men det skulle visa sig att de största fördomarna oftast ligger hos en själv, Carin har aldrig känt att det varit något problem.

Carin är 45 år och sambo med Jennifer som är sjuksköterska. Fritiden tillbringar hon gärna i naturen, till sjöss eller bland hästar. Hon är uppvuxen i Öregrund och gick Sjömansskolan på Åland under gymnasietiden. Sedan dess har hon jobbat till sjöss varav de senaste 18 åren på Kustbevakningen och där var det fler som kom ut efter henne. Hbtq är en viktig fråga som Kustbevakningen arbetar med att förmedla till sina medarbetare. Det är extra

viktigt med tanke på hur utvecklingen i vissa länder i Europa och resten av världen ser ut. Kustbevakningen har också deltagit i Pridefestivalen under flera år.

På frågan om man kan vara kristen och hbtq-person svarar Carin med övertygelse.

– Absolut, i alla fall i Svenska kyrkan. I andra religiösa samfund känner jag inte till hur det är.

Carin och Jennifer gifte sig i Öregrunds kyrka, men skiljde sig i vintras.

– Det är inte så dramatiskt som det låter då ödet ville något helt annat.

Paret lyckades nämligen aldrig sälja sin lägenhet, vilket i sig blev en slags parterapi. Nu är de tillsammans igen.

Carin är bekant med både prästen Annika Wirén som också vigde dem och kyrkoherde Sara J Grip och hon upplever att de är väldigt öppna i frågan.

– Det är som vilken naturlig sak som helst. Öregrund-Gräsö församling är en vänlig och välkommande församling.

Att man som hbtq-person skulle välja att lämna sin församling har Carin aldrig hört eller upplevt.

– För den som funderar på att komma ut gäller det att våga ta klivet och vara trygg i sitt beslutet. Följ hjärtat för du vet alltid bäst själv. Skulle någon ta avstånd på grund av din sexualitet så är det ingen riktigt vän. Var kär och älska den du vill för störst av allt är faktiskt kärleken, avslutar Carin.

TEXT: ULRIKA AHLINDER
FOTO: PRIVAT